

DOKTORI ÉRTEKEZÉS

Baráth Gabriella

2008

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR REGIONÁLIS
POLITIKA ÉS GAZDASÁGTAN DOKTORI ISKOLA

PÁRIZS8 EGYETEM TÁRSADALOMTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA

Baráth Gabriella

NAGYVÁROSTÉRSÉGI KAPCSOLATRENDSZEREK

FŐVÁROSTÉRSÉGI ÖSSZEHAJONLÍTÓ ELEMZÉSEK BUDAPEST,
SZÉKESFEHÉRVÁR ÉS TATABÁNYA, VALAMINT PÁRIZS ÉS SENS VÁROSOK
PÉLDÁJÁN

Témavezetők:

Prof. Dr. Szirmai Viktória

szociológus, egyetemi tanár, az MTA Szociológiai Kutatóintézet műhelyvezetője, az MTA RKK NYUTI
Közép-dunántúli Kutatócsoport csoportvezetője

Prof. Dr. Françoise Plet

geográfus, egyetemi tanár, Párizs8 Egyetem, Földrajz Tanszék

Pécs - Párizs, 2008.

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS.....	3
1.1. A DOLGOZAT PROBLÉMAKÖRE	3
1.2. A TÉMAVÁLASZTÁS INDOKLÁSA	4
1.3. A KUTATÁS FŐ CÉLJAI	5
1.4. A KUTATÁS HIPOTÉZISEI.....	8
1.5. A KUTATÁS MINTATERÜLETEI	9
1.6. A VIZSGÁLAT MÓDSZEREI ÉS A DOLGOZAT SZERKEZETE	13
2. ELMÉLETI MEGALAPOZÁS.....	16
2.1. GLOBALIZÁCIÓ ÉS VÁROSFEJLŐDÉS	16
2.1.1. <i>A városok népességszámának növekedése</i>	16
2.1.2. <i>Városi funkciók</i>	20
2.1.2.1. Tudományos előzmények	20
2.1.2.2. Globális városhálózatok.....	25
2.1.3. <i>A várostérségek területi struktúrájának átalakulása – város és térsége kapcsolatrendszere</i>	33
2.1.3.1. A városok terjeszkedésének okai.....	33
2.1.3.2. A városok terjeszkedésének következményei.....	36
2.1.3.2.1. Új területi struktúrák kialakulása.....	36
2.1.3.2.2. Várostérségek lehatárolása, definiálása.....	45
2.1.3.2.3. Társadalmi és gazdasági hatások.....	52
3. A BUDAPESTI ÉS A PÁRIZSI METROPOLISZ TÉRSÉG	59
3.1. A BUDAPESTI VÁROSREGÍÓ – TATABÁNYA ÉS SZÉKESFEHÉRVÁR VÁROSOK	59
3.1.1. <i>A kutatási terepek bemutatása</i>	59
3.1.2. <i>A vizsgált városok helye a Budapesti városregió térszerkezetében</i>	62
3.2. A PÁRIZSI VÁROSREGÍÓ ÉS SENS VÁROSA.....	75
3.2.1. <i>A kutatási terep bemutatása</i>	75
3.2.2. <i>Sens helye a városregió térszerkezetében</i>	76
3.3. AGGLOMERÁLÓDÁS, KAPCSOLATRENDSZEREK TARTALMA ÉS MÉRÉSÜK MÓDJAI.....	84
4. EMPIRIKUS VIZSGÁLATOK.....	87
4.1. GAZDASÁGI KAPCSOLATOK ALAKULÁSA	87
4.1.1. <i>Telephelyválasztás – különös tekintettel a külföldi érdekeltségű vállalkozások letelepülésére</i>	87
4.1.2. <i>Vállalati központok - alközpontok kapcsolatai</i>	92
4.1.3. <i>Beszállítói kapcsolatok</i>	95
4.1.4. <i>A gazdasági szereplők egyéb kapcsolatai</i>	99
4.1.5. <i>Munkaerő migráció</i>	106
4.2. TÁRSADALMI KAPCSOLATOK ALAKULÁSA.....	127
4.2.1. <i>Költözési folyamatok – a városi társadalmak szerkezeti sajátosságai</i>	127
4.2.2. <i>A lakossági fogyasztás területi szerkezete</i>	139
4.2.3. <i>Városok és lakóik: integráció, elégedettség, részvétel</i>	147
5. ÚJ TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEK	152
6. TOVÁBBI KUTATÁSI IRÁNYOK.....	156
FELHASZNÁLT IRODALMAK	158
ÁBRÁK ÉS TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE.....	168